

KONKURRENSVERKET	
2014-05-12	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

KLAGANDE

1. Trafikverket
781 89 Borlänge

Ombud: Annica Bengtsson
Vägverket
Enhet Juridik
781 87 Borlänge

2. URS Nordic AB, 556648-1189

Ombud: Advokat Ulf Hökeberg och jur.kand. Victoria von Uexküll
Advokatfirman Fylgia KB
Box 55555
102 04 Stockholm

MOTPART

Tyréns AB, 556194-7986

Ombud: Advokat Pernilla Carlsson Rasiwala och advokat Jennifer Berger
Nord & Co Advokatbyrå KB
Box 1435
111 84 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Faluns dom den 20 januari 2014 i mål nr 4299-13, se bilaga A

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten ändrar förvaltningsrättens dom och avslår Tyréns AB:s ansökan om överprövning avseende anbudet från URS Nordic AB.

Kammarrättens interimistiska beslut den 3 februari 2014 upphör därmed att gälla.

BAKGRUND

Av utredningen i målet framgår att Trafikverket, efter förvaltningsrättens nu överklagade dom, har meddelat ett nytt tilldelningsbeslut där anbudet från Tyréns AB antas. Även detta tilldelningsbeslut har blivit föremål för en ansökan om överprövning i förvaltningsrätten. Förvaltningsrätten har i mål nr 541-14 förklarat målet vilande i avvaktan på Kammarrättens i Sundsvalls avgörande i mål nr 301-14 eller till dess att förvaltningsrätten bestämmer annat.

YRKANDEN

URS Nordic AB (URS) och Trafikverket överklagar förvaltningsrättens dom och yrkar att kammarrätten ska avslå ansökan om överprövning.

Tyréns AB bestrider bifall till överklagandena och yrkar i första hand att överklagandena ska avvisas och i andra hand att överklagandena ska avslås.

PARTERNAS ARGUMENTERING

URS anför i huvudsak följande till stöd för sitt överklagande.

Förvaltningsrätten har felaktigt funnit att det i upphandlingen uppställs ett giltigt obligatoriskt krav att anbud måste avgas på svenska. Den aktuella upphandlingen genomförs som ett öppet förfarande. Förvaltningsrätten åberopar artikel 36.4 i Europaparlamentets och Rådets direktiv 2004/18/EG om samordning av förfaranden vid upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster samt 8 kap. 10 § LOU. Enligt artikel 36.4 i det direktiv som åberopas får den upphandlande myndigheten välja på vilket av Europeiska gemenskapens officiella språk en annons ska publiceras, men artikeln säger inget om vilka språk anbud ska skrivas på. Den av förvaltningsrätten åberopade artikeln är inte relevant för den i målet centrala frågan om språk i anbud.

Den andra bestämmelsen förvaltningsrätten åberopar, 8 kap. 10 § LOU, avser endast selektivt förfarande, konkurrenspräglad dialog eller förhandlat förfarande med föregående annonsering. Inte heller denna bestämmelse är relevant.

Vid upphandlingar genom öppet förfarande ska den upphandlande myndigheten annonsera upphandlingen (7 kap. 1 § LOU) och enligt direktiv 2004/18/EG (artikel 36.1 och bilaga VII A punkt 12) ska det i annonsen anges bl.a. det eller de språk som anbudet ska vara författat på. Det är därmed, genom att i meddelandet om upphandling ange begränsningar avseende vilka språk som accepteras, som upphandlande myndighet kan göra avsteg från att samtliga språk accepteras. Bestämmelserna är tvingande, varför ett angivande av språkrav i t.ex. förfrågningsunderlaget som avviker från vad som anges i annonsen saknar verkan.

Det meddelande som Trafikverket publicerade i nu aktuell upphandling anger inte några begränsningar vad gäller vilka språk som anbuderna ska vara avfattade på. Det anges inte att bara svenska språket accepteras i anbud. Trafikverket måste därför acceptera anbud på samtliga EU-språk.

Trafikverket anför i huvudsak följande till stöd för sitt överklagande.

En viktig princip är att kvalificeringsfas och utvärderingsfas inte får sammanblandas. I kvalificeringsfasen kontrolleras anbudsgivarnas lämplighet utifrån krav och urvalskriterier som avser ekonomiska och finansiell ställning samt teknisk kapacitet och yrkesmässig förmåga.

I kvalificeringsfasen tas endast hänsyn till historiska och befintliga fakta som anbudsgivaren endast har att redovisa. Av denna anledning ställs inte lika höga krav i LOU på att dessa uppgifter ska vara fullständiga och felfria, vilket följer av bestämmelsen i 10 kap. 2 § 6 LOU. Ett strängare synsätt kan anföras avseende själva anbudet, framarbetandet av offert, eftersom de blir en del av kommande kontrakt. Målet gäller endast om kvalificerings-

uppgifter som anbudsgivaren kommit in med kan godtas eller inte.

Trafikverket har i upphandlingen ställt som krav att "anbud ska vara på svenska". De handlingar som URS inkommit med på engelska är dels ett åtagande från moderbolaget avseende kvalificeringskravet på referenser, dels ett förtydligande avseende samma kvalificeringskrav som Trafikverket begärde från URS. Skälet till att Trafikverket begärde förtydligandet är att URS har refererat till uppdrag utförda i Storbritannien och Trafikverket ville försäkra sig om att arbetsplane-processen i Storbritannien är jämförbar med den svenska. Det har bara varit fråga om att jämföra processerna som sådana i de olika länderna. Tillräckliga upplysningar om de slutförda uppdragen hade URS redan redovisat, på svenska, i uppgifterna som ingavs med anbudet. De handlingar som URS gav in för att visa själva processen har således inte påverkat bedömningen av referensuppdragen i sig och inte haft något med anbudsutvärderingen att göra.

Det är ostridigt att URS uppfyller de ställda kvalificeringskraven i sig, avseende art och omfattning på uppdragen i syfte att säkerställa tillräcklig teknisk kapacitet. Någon risk för särbehandling kan inte anses föreligga och inte heller kan konkurrensen anses ha snedvridits.

Vad gäller den grund som URS framfört att kravet om att anbudet ska vara på svenska saknar verkan eftersom kravet endast framgår av förfrågningsunderlaget och inte av annonsen måste följande beaktas. Det är korrekt att Trafikverket inte i annonsen angett vilket språk anbudet ska vara på. Däremot har Trafikverket länkat direkt till förfrågningsunderlaget i annonsen. Trafikverket anser att ett förfrågningsunderlag som länkas direkt till annonsen bör anses utgöra en del av annonsen, varvid även språkkravet omfattas. Åtminstone talar praktiska skäl för en sådan slutsats. I den detaljerade lista som finns i direktivets bilaga över vilka uppgifter som ska finnas i en annons finns ett antal uppgifter uppräknade som, av praktiska skäl, inte vidare kan anges direkt i annonsen (exempelvis de kontraktsvillkor som ska gälla vid kontraktets fullgörande). Mot bakgrund av detta är

det Trafikverkets uppfattning att ett förfrågningsunderlag i ett öppet förfarande som den upphandlande myndigheten ger fri, direkt och fullständig tillgång till genom en länk i annonsen bör anses utgöra en del av annonsen. Bristen på språkrav i annonsen har inte påverkat det konkurrensuppsökande skedet eftersom avsaknaden av språkrav i annonsen inte kan anses ha påverkat viljan eller förmågan hos någon leverantör att lämna anbud.

Tyréns har till stöd för sitt bestridande anfört bl.a. följande.

Vad gäller överklagandena både av URS och av Trafikverket bör dessa i första hand avvisas. Ett nytt tilldelningsbeslut har numera meddelats med anledning av förvaltningsrättens nu överklagade dom. Med anledning av att Trafikverket meddelat ett nytt tilldelningsbeslut, som ersätter tidigare tilldelningsbeslut, har Trafikverket inte längre något berättigat intresse av att få talan prövad av kammarrätten. Med anledning av det nya tilldelningsbeslutet har URS hos förvaltningsrätten ansökt om överprövning av detta senare tilldelningsbeslut. Det tidigare tilldelningsbeslutet har således ersatts av det nya tilldelningsbeslutet och frågan ska därför prövas inom ramen för processen, gällande det nya tilldelningsbeslutet, mål nr 541-14 hos Förvaltningsrätten i Falun. Inte heller URS har längre något berättigat intresse att få talan prövad av kammarrätten.

I andra hand anser Tyréns att överklagandena ska avslås. Det finns inte något stöd i lag eller praxis för att frånga det i förfrågningsunderlaget ställda skall-kravet. Omständigheten att språkravet inte angavs i annonsen förtar inte verkan av förfrågningsunderlagets skall-krav. Bristen i annonsen innebär inte att Trafikverket, genom att i förfrågningsunderlaget ange ett språkrav, har överträtt principerna om öppenhet och förutsebarhet. Effekten av en brist av detta slag kan knappast antas medföra att potentiella anbudsgivare underlåter att lämna anbud. Språkravet har framgått klart och tydligt i förfrågningsunderlaget. Effekten av att en annons innehåller en brist är inte reglerad i lag. I praxis har dock upphandlingar fått göras om till

följd av brister i annons, när bristen har lett till att principen om öppenhet har trätts förnär. I nu aktuell upphandling har bristen i annonsen inte medfört att principerna om likabehandling, diskriminering, transparens eller proportionalitet har trätts förnär. Uppenbarligen har samtliga anbudsgivare uppfattat att det finns ett språkrav.

Tyréns har aldrig hävdad att Trafikverket skulle utesluta URS som leverantör i enlighet med 10 kap. 2 § 6 LOU. Tyréns gör gällande att Trafikverket borde ha uteslutit anbudet från URS från utvärderingen. En av de frågor som omfattas av likabehandlingsprincipen är att upphandlande myndighet normalt inte får frångå ett uppställt skall-krav under pågående upphandling. Anbudet från URS uppfyllde inte ett skall-krav och Trafikverket borde därför ha förkastat anbudet, men inte uteslutit URS som leverantör. Trafikverket har i stället utvärderat anbudet och därigenom brutit mot likabehandlingsprincipen och principen om transparens. Detta bör få till följd att anbudet från URS utesluts från utvärderingen. Trafikverket synes mena att ett anbud är en offert som avser själva kontrakt föremålet, inte de handlingar och uppgifter som anbudsgivaren ger in för att visa att anbudsgivaren är kvalificerad. Detta är felaktigt. Det skulle innebära att det stod anbudsgivarna fritt att styrka kvalificeringskraven på valfritt språk, så länge offerten gavs in på svenska.

Trafikverket anför i genmäle. Trafikverket har ett berättigat intresse att få talan prövad av kammarrätten. En upphandlande myndighet har alltid möjlighet att ändra ett tidigare meddelat tilldelningsbeslut, om beslutet vilar på felaktiga grunder. Upphandlande myndighet kan även avbryta en upphandling om sakliga skäl finns för detta. Det nya tilldelningsbeslutet avser samma upphandling som överprövades av förvaltningsrätten i nu aktuellt mål och den upphandling som kammarrätten i ett interimistiskt beslut bestämt inte får avslutas innan annat beslutats. Om kammarrättens dom innebär att förvaltningsrättens dom upphävs måste även det nya tilldelningsbeslutet upphävas. Det finns inte skäl att ge det nya

tilldelningsbeslutet den betydelsen att Trafikverkets rätt att överklaga en dom som gått verket emot skulle gå förlorad.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Betydelsen av ett nytt tilldelningsbeslut

Klaganden i kammarrätten har inte genom det nya tilldelningsbeslutet fått bifall till sin talan utan bedöms fortfarande inte uppfylla skall-kravet och är alltså utesluten som leverantör. Skäl att skriva av målet på den grunden att frågan förfallit genom det nya tilldelningsbeslutet föreligger därför inte. Kammarrätten finner inte heller, särskilt inte mot bakgrund av EU-rättens krav på effektiva rättsmedel, att domstolen är förhindrad att pröva frågor som rör det första tilldelningsbeslutet på grund av att Trafikverket fattat ett nytt tilldelningsbeslut som är under prövning i förvaltningsrätten (jfr även Kammarrätten i Göteborgs dom den 13 juni 2013 i mål nr 20-13. Högsta förvaltningsdomstolen vägrade prövningstillstånd).

Språkravet

Upphandlingen i målet är en upphandling över tröskelvärdet och genomförs som ett öppet förfarande. Såsom URS anfört avser artikel 36.4 i direktiv 2004/18/EG eventuella språkrav i offentliggörandet av meddelandet om upphandling, inte språkrav avseende anbudet.

Vid upphandlingar genom öppet förfarande ska den upphandlande myndigheten annonsera upphandlingen (7 kap. 1 § LOU) och enligt direktiv 2004/18/EG (artikel 36.1 och bilaga VII A punkt 12) ska det i annonsen anges bl.a. det eller de språk som anbudet ska vara författat på.

I skäl 36 i preambeln i direktiv 2004/18/EG anges bl.a. följande.

“Utvecklingen av en effektiv konkurrens inom offentlig upphandling gör det nödvändigt att meddelanden om upphandling från de upphandlande

myndigheterna i medlemsstaterna offentliggörs på gemenskapsnivå. Informationen i meddelandena måste göra det möjligt för de ekonomiska aktörerna i gemenskapen att avgöra om upphandlingen intresserar dem.”

I doktrinen har framförts uppfattningen att huvudregeln avseende anbudsansökningar och anbud vid upphandlingar över tröskelvärdena är att de kan lämnas på valfritt språk, om inte den upphandlande myndigheten begränsar språkvalet. I så fall måste den upphandlande myndigheten i annonsen ange att anbud endast får lämnas på visst språk (jfr Andrea Sundstrand, Offentligt upphandling, 2010 s 129 f.).

Transparensprincipen innebär bland annat att den information som ges i annonsen och i förfrågningsunderlaget i en upphandling ska vara av sådan omfattning och kvalitet att alla rimligt informerade och normalt omsorgsfulla leverantörer kan tolka informationen på samma sätt. Leverantörer måste i annonsen och i förfrågningsunderlaget kunna erhålla information för att bilda sig en uppfattning om vad som ska upphandlas, hur upphandlingen kommer att gå till rent praktiskt, vilka rättigheter och skyldigheter som föreligger samt vilka egenskaper hos leverantörer och deras anbud som den upphandlande myndigheten tillmäter betydelse vid kontraktstilldelningen.

Vid prövningen av om en annons eller ett förfrågningsunderlag i en upphandling uppfyller kravet på transparens, får det i varje enskilt fall prövas huruvida informationen som ges medför en tillräcklig öppenhet och förutsebarhet för rimligt informerade och normalt omsorgsfulla leverantörer (jfr bl.a. EU-domstolens dom av den 23 december 2009 i mål C-376/08, Serrantoni och Consorzio stabile edili, REU 2009, s. I12169, punkt 31).

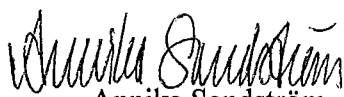
Kammarrättens bedömning angående språkravet

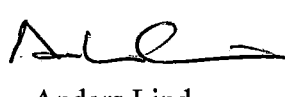
Huvudregeln inom gemenskapen är att anbud kan lämnas på vilket som helst av gemenskapens språk. Den upphandlande myndigheten kan dock i princip anses ha rätt att besluta på vilket språk anbud ska lämnas, under förutsättning att kravet inte står i strid med de allmänna principerna för offentlig upphandling i 1 kap. 9 § LOU. I bilaga VII till direktiv 2004/18/EG anges vilka uppgifter som ska finnas med i meddelandet om upphandlingen och för öppet förfarande gäller att det ska anges det eller de språk som anbud ska vara avfattade på.

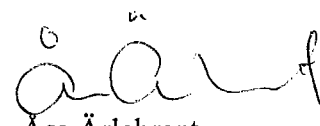
I målet är ostridigt att annonsen saknat direkt upplysning om språkrav. I annonsen, som följer standardformuläret, har inget alls angetts under rubriken "IV.3.6) Språk som får användas i anbud eller anbudsansökningar". Endast det förhållandet att förfrågningsunderlaget varit åtkomligt genom annonsen kan mot den bakgrunden inte anses medföra att Trafikverket uppfyllt direktivets krav. Ett krav som inte införts i annonsen, trots att det är obligatoriskt, måste anses sakna verkan. Kammarrätten finner alltså att Trafikverket underlåtit att ange språkravet i annonsen på ett tillräckligt tydligt sätt och därmed kan det förhållandet att delar av anbudet från URS avfattades på engelska inte föranleda att detta anbud inte ska kvalificera sig till utvärderingen. Förvaltningsrätten borde därför inte ha beslutat att ny utvärdering ska ske utan beaktande av URS. Överklagandet ska därför bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 9).

Annika Sandström
kammarrättslagman
ordförande

Anders Lind
kammarrättsråd
skiljaktig, se nedan

Åsa Ärlebrant
kammarrättsråd
referent

Jeanette Sundqvist
föredragande

Skiljaktig mening

Anders Lind är skiljaktig och anför följande.

Som redovisats under "Bakgrund" har ett nytt tilldelningsbeslut fattats av Trafikverket. Detta beslut är föremål för överprövning i förvaltningsrätten.

Vid en prövning av samma sak i olika domstolar finns alltid en risk att det görs olika, sinsemellan oförenliga ställningstaganden, av domstolarna. Det kan även i en situation som denna uppkomma oklarheter för parterna vilket avgörande som är det gällande.

Vid sådana förhållanden framstår det för mig som olämpligt att kammarrätten sakprövar det i detta mål aktuella tilldelningsbeslutet. Då det inte heller i övrigt föreligger något skäl som innebär att en sakprövning framstår som särskilt angelägen bör kammarrätten enligt min mening i stället avskriva målet från vidare handläggning.

Jag avskriver således målet från vidare handläggning.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN
 Enhet 2
 Ann-Louice Jonsson

DOM
 2014-01-20
 Meddelad i
 Falun

Mål nr
 4299-13

Bilaga A

SÖKANDE

Tyréns AB, 556194-7986
 Box 27
 291 21 Kristianstad

Ombud: Advokat Pernilla Carlsson Rasiwala och Jennifer Berger
 c/o Nord & Co Advokatbyrå KB
 Box 1435
 111 84 Stockholm

MOTPARTER

1. Trafikverket
 781 89 Borlänge

2. URS Nordic AB, 556648-1189
 Hannebergsgatan 33
 171 68 Solna

3. ÅF-Infrastructure AB, 556185-2103
 169 99 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten förordnar om rättelse på så sätt att utvärderingen ska göras om utan beaktande av anbudet från URS Nordic AB och ÅF-Infrastructure AB.

Dok.Id 101934

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 45	Kullen 4	023-383 00 00	023-383 00 80	måndag – fredag
S-791 21 Falun		E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se		08:00-12:00 13:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Trafikverket genomför en upphandling av konsultuppdrag ”För upprättande av vägplan avseende projekt: E4, Ljungby – Toftanäs, utbyggnad till motorväg inklusive vattenskyddsåtgärder” (ärendenummer: TRV 2013/31672). Upphandlingen genomförs som ett öppet förfarande enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU. Tilldelningsbeslut meddelades den 24 september 2013 varvid URS Nordic AB (i det följande URS) antogs som leverantör.

Tyréns AB (i det följande Bolaget) ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska rättas på så sätt att anbudet från URS och ÅF Infrastructure AB (ÅF) utesluts från utvärderingen. Bolaget anför till grund för sin ansökan i korthet följande. URS:s anbud uppfyller inte skall-kravet i UUB.31 att anbud ska vara på svenska eftersom anbudet, inklusive förtydliganden av anbudet, i väsentliga delar är på engelska. URS uppfyller inte heller skall-kravet enligt bilaga 1 till UF (sid 2, Bilaga 3) att anbudsgivare ska ha genomfört framtagande av minst två arbetsplaner. Trafikverket borde därför i enlighet med vad som anges i UUB.51 ha uteslutit anbudet från URS från utvärderingen. Inte heller ÅF uppfyller skall-kraven enligt bilaga 1 till UF och Trafikverket skulle rätteligen ha uteslutit även ÅF:s anbud från utvärderingen. Bolaget, vars anbud var det ekonomiskt mest fördelaktiga näst efter anbudet från URS och ÅF, riskerar att lida skada till följd av att Trafikverket brutit mot kraven på likabehandling och förutsebarhet vid hanteringen av anbudet.

Trafikverket bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak följande. Samtliga obligatoriska uppgifter som URS skulle komma in med är på svenska, både avseende anbudet och kvalificeringskraven. Utöver dessa uppgifter inkom URS även med ett åtagande från URS Infrastructure & Environment UK Limited, vilket är på engelska. Eftersom URS uppfyller samtliga obligatoriska krav på egen hand påverkar åtagandet inte på något

sätt kvalificeringen eller utvärderingen av anbudet. URS har på begäran kommit in med ett förtydligande på engelska. Förtydligandet avser ett kvalificeringskrav (Bilaga 1 till UF, sidan 2). Av anbudsformuläret som URS fyllt i och gett in med anbudet framgår att uppgifterna om referensuppdragen har lämnats på det sätt som efterfrågas och att uppgifterna är kompletta. Beträffande anbudet från ÅF anför Trafikverket bl.a. följande. Även om Trafikverket borde ha gjort en ny prövning av ÅF:s åberopade referensuppdrag 2 och då uteslutit anbudet utifrån de uppgifter som framkom efter tilldelningsbeslutet, medför denna underlåtenhet ingen skada eller risk för skada för Bolaget eftersom URS fortfarande är den kvalificerade anbudsgivare som lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

URS bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak följande. URS:s anbud utgörs av offerten, vilken är på svenska. Åtagandet från moderbolaget, vilket inte ens är en del av offerten, innehåller ett par rader på engelska. Det är svårt att påstå att de nu aktuella raderna på engelska skulle vara av någon väsentlig betydelse och det skulle inte heller på något sätt innebära ett brott mot de grundläggande principerna i LOU att acceptera moderbolagets åtagande, särskilt eftersom detta åtagande inte heller påverkar anbudet. URS:s anbud omfattade redan innan förtydligandet gällande referensuppdrag svar på det aktuella skall-kravet och förtydligandet har inte heller förändrat anbudet.

ÅF bestrider bifall till ansökan.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Förutsättningar för förvaltningsrättens prövning

Förvaltningsrätten har att pröva om det på grundval av vad Bolaget anfört är visat att Trafikverket har brutit mot någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att Bolaget lidit eller kan komma att lida skada (16 kap. 6 § LOU och RÅ 2009

ref. 69). De grundläggande principerna innebär att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iaktta principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (1 kap. 9 § LOU).

Av LOU och direktivet framgår att den upphandlande myndigheten får välja vilket eller vilka av de officiella språken inom Europeiska gemenskapen som meddelande om upphandling ska författas på samt vilket eller vilka språk som anbudet ska skrivas på (se Artikel 36.4 Rådets direktiv 2004/18/EG om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster samt 8 kap. 10 § LOU).

En av huvudprinciperna enligt LOU är att anbud som inte uppfyller skallkraven i förfrågningsunderlaget ska förkastas och inte får beaktas vid utvärderingen. Den upphandlande myndigheten får inte ändra eller frånfälla uppställda krav, eftersom ett sådant agerande skulle anses strida mot likabehandlings- och transparensprincipen.

Anbudet från URS

Bolaget gör gällande att Trafikverket har agerat i strid med likabehandlings- och transparensprincipen genom att anta anbudet från URS trots att detta, enligt Bolagets mening, inte uppfyller skallkravet i förfrågningsunderlaget att anbud ska vara på svenska (UUB.31).

Bolaget hänvisar särskilt till ett dokument, ”URS UK E4”, daterat och undertecknat av företrädare för URS Infrastructure & Environment UK Limited den 27 augusti 2013. Detta dokument är ett åtagande i vilket URS:s moderbolag ställer sina resurser till URS:s förfogande då uppdraget ska fullgöras. Dokumentet är delvis avfattat på engelska och såvitt framkommit, lämnats in tillsammans med övriga anbudshandlingar vid anbudstidens utgång. De andra dokument som Bolaget hänvisar till avser handlingar som

URS har gett in till Trafikverket efter att verket begärt att URS senast den 18 september 2013 ska förtydliga sitt anbud. Handlingarna är på engelska och består av flera hundra sidor.

Trafikverket gör å sin sida gällande att URS har kommit in med samtliga de obligatoriska uppgifter som efterfrågas i förfrågningsunderlaget (jfr UUB.31) – både avseende anbudet och kvalificeringskraven - på svenska. Enligt Trafikverkets mening omfattar kravet på svenska språket således inte kvalificeringsuppgifter. Trafikverket anför vidare bl.a. följande. Det moderbolagsåtagande som URS gett in utöver de uppgifter som lämnats i anbudet, har inte på något sätt påverkat kvalificeringen eller utvärderingen av anbudet eftersom URS uppfyller samtliga obligatoriska krav på egen hand. De förtydliganden som URS har kommit in med avser ett kvalificeringskrav, nämligen att anbudsgivare ska ha genomfört framtagandet av minst två arbetsplaner (vägplaner) [bilaga 1 till UF, sidan 2]. Av kravet framgår att uppdragen ska redovisas i Bilaga 2 UF Anbudsformulär. Av det anbudsformulär som URS fyllt i och gett in med anbudet framgår att uppgifterna om referensuppdragen har lämnats på det sätt som efterfrågats. Dessa uppgifter är kompletta. Skälet till att Trafikverket begärde ett förtydligande är att URS refererat till uppdrag utförda i Storbritannien och Trafikverket ville försäkra sig om att arbetsplaneprocessen där är jämförbar med den svenska. URS har därefter kommit in med de framtagna brittiska arbetsplanerna, vilket utgör ett mycket omfattande material som det hade varit orimligt att begära att URS skulle översätta då dessa dokument utgör handlingar som begärts in med stöd av bestämmelserna i 10 eller 11 kap. LOU (jfr 10 kap. 2 § första stycket punkten 6 LOU). Dokumenten utgör inte en del av anbudet och omfattas således inte av kravet på att anbud ska vara på svenska.

Kammarrätten i Stockholm (dom den 26 april 2011 i mål nr 6969-10) bedömde att dokument som en anbudsgivare gett in till stöd för att uppfylla

den upphandlande myndighetens skall-krav är en del av anbudet. I målet konstaterade domstolen att uppgifterna i vart fall i ett av de engelskspråkiga dokumenten använts för att bedöma om anbudsgivaren uppfyllt vissa uppställda skall-krav och att kravet att anbud ska vara på svenska därför åsidosatts.

Förvaltningsrätten konstaterar att URS har gett in ett åtagande från sitt moderbolag. Annat har inte visats än att detta dokument gavs in av URS i syfte att visa att bolaget kommer att förfoga över de nödvändiga resurserna när kontraktet ska fullgöras (jfr Bilaga 1 till UF och UUB.51) och att dokumentet legat till grund för Trafikverkets bedömning av URS:s uppfyllelse av det aktuella skall-kravet. Mot denna bakgrund anser förvaltningsrätten att detta dokument är att betrakta som en del av anbudet och som följaktligen, enligt UUB.31, ska vara på svenska. URS:s anbud kan således inte anses uppfylla det aktuella språkkravet och Trafikverket har därmed förfarit i strid med likabehandlingsprincipen genom att ändå kvalificera anbudet för utvärdering på det sätt som skett.

I begäran om förtydligande av anbud anger Trafikverket att verket önskar förtydligande gällande referensuppdrag 1-2 och 3 med anledning av att det ur anbudet är svårt att utläsa om ställda skall-krav är uppfyllda. Förtydligandet består i att Trafikverket önskar en beskrivning av processen att ta fram en Arbetsplan/Vägplan (referensuppdrag 1-2) respektive ett förfrågningsunderlag för totalentreprenad (referensuppdrag 3) samt tillgång till den framtagna handlingen. Förvaltningsrätten konstaterar således att Trafikverket vid anbudsgenomgången ansett sig nödgat att begära ett förtydligande från URS för att bedöma om ett skall-krav avseende referensuppdrag varit uppfyllt (jfr Bilaga 1 till UF). De dokument på engelska som URS sedermera har gett in till Trafikverket, kan mot den bakgrunden inte anses som icke önskad överskottsinformation som inte påverkat prövningen av anbudet. Handlingarna får istället anses utgöra en del av URS:s anbud, och

Trafikverket borde därför ha förkastat detsamma då det inte uppfyller skall-kravet i UUB.31 på att anbud ska vara på svenska. Förvaltningsrätten finner inte att ett förkastande av URS:s anbud står i strid med proportionalitetsprincipen på det sätt Trafikverket gör gällande.

Har Trafikverkets förfarande medfört skada för Bolaget?

Frågan blir då om Bolaget, som vid utvärderingen placerat sig på en tredje plats, lidit eller kan komma att lida skada enligt 16 kap. 6 § LOU på grund av de fel som konstaterats ovan. Bolaget menar att så är fallet med hänsyn till att även anbudet från ÅF, vilket placerat sig på en andra plats, innehåller sådana brister i förhållande till de obligatoriska kraven att det borde ha förkastats. Bolaget anför i denna del bl.a. följande. ÅF åberopar som referensuppdrag 2 upprättandet av en arbetsplan för väg E45 Nödinge-Nol med angiven uppdragsperiod 2005-2010. Vid en granskning av relevanta handlingar för detta projekt har framkommit dels att arbetsplanen fastställdes 2006-09-20 och arkiverades 2006-10-31 vilket innebär att skall-kravet på att uppdragen får vara slutförda tidigast 2007-01-01 inte är uppfyllt (Bilaga 1 till UF), dels att ÅF inte varit ansvarigt för upprättandet av arbetsplanen. ÅF gör å sin sida gällande att slutmötet i projektet är daterat 2012-02-27 och uppger vidare att ÅF har omarbetat arbetsplanen i sådan omfattning att man kan tillgodogöra sig projektet som referensuppdrag. Trafikverket anför beträffande de påstådda bristerna i ÅF:s anbud i huvudsak följande. Först efter att tilldelningsbeslutet meddelats har framkommit att uppgifterna kring ÅF:s åberopade referensuppdrag 2 eventuellt inte var korrekta. Även om Trafikverket borde ha gjort en ny prövning och underkänt ÅF:s referensuppdrag, har Bolaget inte lidit eller riskerat att lida någon skada av denna underlåtenhet eftersom URS är kvalificerat och har lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet i upphandlingen.

Förvaltningsrätten anser att de brister som Bolaget påtalat i ÅF:s anbud vinner stöd i de handlingar som Bolaget gett in i målet. Förvaltningsrätten

konstaterar vidare att Trafikverket inte uttryckligen bestrider vad Bolaget anfört i denna del, utan att verket endast påpekar att de påstådda bristerna inte medför någon skada eller risk för skada för Bolaget eftersom URS lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. ÅF har inte heller gett in dokumentation som visar att referensuppdraget, trots vad Bolaget påtalat, uppfyller kravet på bl.a. slutförändetid. Förvaltningsrätten anser vid dessa förhållanden att vad Bolaget fört fram i målet får anses visa att ÅF:s anbud brister i förhållande till skall-kravet i Bilaga 1 till UF på ett sådant sätt att det borde ha förkastats och att Trafikverkets agerande har medfört skada eller risk för skada för Bolaget. Det finns därmed grund för ingripande enligt LOU. Eftersom bristen inte kan anses ha påverkat det konkurrensuppsökande skedet är rättelse en tillräcklig åtgärd.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1 C LOU).

Anna Önell

rådman

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att prövningstillstånd meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Vanligtvis får, då kammarrätten inte har fattat något interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, avtal slutas omedelbart. I de fall där kammarrätten har fattat ett interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt det interimistiska beslutet. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.